

Lyngdal kommune

Vi vil – vi våger

Fellestjenesten

Kommunal- og regionaldepartementet

Postboks 8112 Dep.
0032 OSLO

Deres ref:	Vår ref:	Saksbeh:	Direkte telefon:	Arkivkode:	Dato:
	2012/1678-0	Kari Belland		010	10.09.2012

Forslag til endringer i valgloven og valgforskriften - uttalelse til kap. 7 vedr. endringer i forhåndsstemmegivningen innenriks - Lyngdal kommune

Viser til høringsnotat dat. 4. mai 2012 og melding om utsatt frist til 10. september 2012 og oversender følgende administrative uttalelse fra Lyngdal kommune:

Historikk:

Ordningen med valgkort ble som omtalt i høringsnotatet pkt.7.2 innført i 1997 da posten overtok ansvaret for forhåndsstemmegivningen. Valgkortet ga de nødvendige opplysningene om velgeren slik at kryssing i manntall kunne foretas når stemmen ble mottatt i kommunen. Før 1997 foregikk mottak forhåndsstemmer i den enkelte kommune, da med ansvar lagt til ordfører som leder av valgstyret, der mottaksstedet i praksis var formannskapskontoret / sentraladministrasjonen. Også den gang var velgerens identitet knyttet til den avgitte forhåndsstemmen med velgerens fulle navn og fødselsdato, i tillegg var det et krav at både velgeren og stemmemottakeren måtte signere omslagskonvolutten. Uten 2 underskrifter skulle forhåndsstemmen forkastes.

Lyngdal kommune har aldri sett det som en utfordring å ivareta velgerens rett til hemmelig valg. Gode rutiner som legger vekt på prinsippet om hemmelig valg er blitt praktisert i alle år.

Prøving av forhåndsstemmen er foretatt flere ganger i den perioden forhåndsstemmegivningen pågår. Minst 3 personer, - da med 2 ansatte (gjern fra forhåndsstemme-mottaket), i tillegg til leder eller sekretær for valgstyret (ordfører / rådmann) foretar prøvingen, åpner omslagskonvolutten og legger stemmeseddelkonvolutten videre i en valgurne som forsegles og er klar for opptelling valgdagen.

Uttalelse til endringsforslaget:

Lyngdal kommune støtter fullt ut forslaget om å fjerne omslagskonvolutten m/valgkort når forhåndsstemmen avgis i den kommunen velgeren er manntallsført. Vi er enig i departementets forslag om at stemmeseddelen stemples og legges direkte i valgurven av velgeren. Det vil være besparende i forhold til bruk av papir og forenkle selve stemmegivningen.

Merknader:

I pkt 7.4.1 legger departementet inn forslag til virkeområde for hvor den foreslåtte ordningen uten omslagskonvolutt skal gjelde. Det er satt som krav at det må være tilgang til elektronisk manntallsføring slik at velgeren blir kryssset idet stemmeseddelen legges i valguna. Et online manntall vil være mulig i de lokaler valgstyret bestemmer at mottak av forhåndsstemmer skal foregå. Det samme gjelder ved mottak på institusjoner og lignende. Ved ambulerende mottak – i privathjem vil det i mange tilfeller ikke være mulig å få tilgang på manntall.

Lyngdal kommune foreslår at kommunene selv bestemmer hvilken ordning som skal gjelde ut i fra kommunens størrelse og hvor mange som har søkt om å få avgi stemme hjemme. Dersom det kun er 2-3 velgere som har søkt om hjemmebesøk vil det være god anledning til å kontrollere at velgerne er manntallsført i kommunen før stemmemottakerne foretar hjemmebesøk. Det må så gis anledning til å foreta avkryssing etter navneliste m/fødselsdato i etterkant av selve stemmegivingen. Den avgitte stemmen har velgerne da selv lagt i en valgunne uten omslagskonvolutt.

I sin konklusjon legger departementet opp til at dersom ikke avkryssing kan skje samtidig som at stemmeseddelen legges i urna må tidligere praksis med omslagskonvolutt og valgkort benyttes. I praksis synes dette unødvendig når det gjelder ambulerende stemmemottak, også med tanke på hemmelig valg, da det i en liten / middels kommune erfaringsmessig er forholdsvis få velgere som ønsker å stemme hjemme. Dersom ordningen med valgkort og omslagskonvolutt fortsatt skal benyttes må disse stemmene åpnes sammen med mottatte stemmer fra andre kommuner for å anonymiseres.

I pkt. 7.4.2 legger departementet inn krav om at 2 stemmemottakere må være til stede når det mottas stemmer og disse skal godkjennes samtidig. Dette vil for kommunene bety økt bemanning i hele forhåndsstemmeperioden. At 2 personer på samtlige forhåndsstemmemottak må være tilgjengelig til enhver tid kan ikke kompenseres av innsparte ressurser til den prøvingen som til nå har vært gjennomført.

I pkt. 7.4.4. mener departementet at stemmeseddelkonvolutten bør limes igjen for å ivareta hemmelig valg. Det omtales også i samme punkt at gjenliming av konvolutten vil føre til merarbeid ved opptelling. Lyngdal kommune presiserer at det vil føre til et betydelig merarbeid dersom konvoluttene limes, særlig for store kommuner som mottar mange forhåndsstemmer. Samtidig vil det øke faren for at stemmesedlene blir skadet under åpningen. Av hensyn til at alle stemmesedler skal skannes i opptellingen er det viktig at de er uskadd. Et godt alternativ vil være konvolutter uten lim, men med en stor “klaff” som velgeren kan brette innenfor dersom han ønsker det.

Med hilsen

Kari Belland
Leder Fellestjenesten/valgansvarlig